

(i) Printed Pages : 8]

Roll No.

(ii) Questions : 9+9+9]

Sub. Code :

0	1	3	6
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	2
---	---	---	---

**B.A./B.Sc. (General) 2nd Semester
Examination**

1047

PUBLIC ADMINISTRATION

(In All Mediums)

(Indian Administration)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 90

English Medium

Note :- (i) Attempt *five* questions in all.

(ii) Q. No. 1 is compulsory, attempt rest of the *four* questions selecting at least *one* question from each Unit.

(iii) All questions carry equal marks.

1. Attempt any *nine* short answer type questions in **25-30** words each :

(i) Give *two* features of Indian Administration.

N-21

(1)

Turn Over

- (ii) What is the composition of Rajya Sabha ?
- (iii) Distinguish between Cabinet and Council of Ministers.
- (iv) How many members are nominated by the President in Lok Sabha ?
- (v) Who appoints the Chief Minister of a State ?
- (vi) Give *two* functions of the State Legislature.
- (vii) How can the Judges of High Court be removed ?
- (viii) Give *two* methods of Legislative control over administration.
- (ix) Explain the 'Writ of Mandamus'.
- (x) What do you understand by Delegated Legislation ?
- (xi) Give *two* functions of Chief Secretary.
- (xii) Give *two* functions of District Administration.

Unit-I

2. Discuss various features of Indian Administration.
3. Discuss the composition and functions of Lok Sabha.

Unit-II

4. Discuss the Administrative relations between the Centre and the States.
5. Discuss the composition and functions of State Legislative Assembly.

Unit-III

6. Discuss the composition and functions of the Supreme Court of India.
7. Discuss the Legislative Control over Administration in India.

Unit-IV

8. Discuss the structure and functions of District Administration of your State.
9. Discuss the powers, functions and role of Cabinet Secretary.

हिन्दी माध्यम

नोट :- (i) कुल पाँच प्रश्न कीजिए।

(ii) प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है, शेष चार प्रश्न प्रत्येक इकाई से एक प्रश्न चुनते हुए कीजिए।

(iii) सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ लघु उत्तरीय प्रश्नों का प्रत्येक उत्तर 25-30 शब्दों में दीजिए :

(i) भारतीय प्रशासन की दो विशेषताएँ बताइए।

(ii) राज्य सभा का गठन क्या है ?

(iii) कैबिनेट तथा मंत्रिपरिषद् में अन्तर कीजिए।

(iv) लोकसभा में राष्ट्रपति द्वारा कितने सदस्य मनोनीत किए जाते हैं ?

(v) राज्य के मुख्यमंत्री का चयन कौन करता है ?

(vi) राज्य विधानसभा के दो कार्य लिखिए।

(vii) हाईकोर्ट के जजों को कैसे हटाया जा सकता है ?

(viii) प्रशासन पर विधानसभा के नियन्त्रण की दो विधियाँ लिखिए।

(ix) 'परमादेश याचिका' का वर्णन कीजिए।

(x) प्रत्यायोजित विधायन से आप क्या समझते हैं ?

(xi) मुख्य सचिव के दो कार्य लिखिए।

(xii) जिला प्रशासन के दो कार्य लिखिए।

इकाई-I

2. भारतीय प्रशासन की विभिन्न विशेषताओं का वर्णन कीजिए।

3. लोकसभा के गठन तथा कार्यों का वर्णन कीजिए।

इकाई-II

4. केन्द्र तथा राज्यों के मध्य प्रशासनिक सम्बन्धों का वर्णन कीजिए।

5. राज्य विधानसभा के गठन तथा कार्यों का वर्णन कीजिए।

इकाई-III

6. भारत के सर्वोच्च न्यायालय का गठन तथा कार्यों का वर्णन कीजिए।

7. भारत में प्रशासन पर विधानसभा के नियन्त्रण का वर्णन कीजिए।

इकाई-IV

8. अपने राज्य के जिला प्रशासन की संरचना तथा कार्यों का वर्णन कीजिए।
9. कैबिनेट सचिव की शक्तियों, कार्यों तथा भूमिका का वर्णन कीजिए।

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਧਿਅਮ

- ਨੋਟ :-
- (1) ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
 - (2) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ.1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਰ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਦੇ ਹੋਏ ਕਰੋ।
 - (3) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਸਮਾਨ ਹਨ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੌਂ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਜਵਾਬ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :

- (1) ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- (2) ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
- (3) ਕੈਬਨਿਟ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰੋ।
- (4) ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?
- (5) ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
- (6) ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।
- (7) ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?
- (8) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਧੀਆਂ ਲਿਖੋ।
- (9) 'ਪਰਮਾਦੇਸ਼ ਮੰਗ' ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- (10) ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ?
- (11) ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।
- (12) ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।

ਇਕਾਈ-I

2. ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।
3. ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।

ਇਕਾਈ-II

4. ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।
5. ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।

ਇਕਾਈ-III

6. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਠਨ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।
7. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।

ਇਕਾਈ-IV

8. ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।
9. ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।